

HDC CHÍNH THỨC

Câu	Ý	Yêu cầu	Điểm
1	a	Mức tối đa: HS xác định được: + Chủ đề của bài hát: Khát vọng, ước mơ cao đẹp của con người. + Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm Mức chưa tối đa: HS trả lời được một trong hai ý Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	1 0.5 0
	b	Mức tối đa: HS xác định được: Lời bài hát đem đến cho mọi người liên tưởng phong phú, cảm xúc dạt dào, niềm yêu mến, cảm phục tự hào về tình yêu cuộc đời tha thiết mà tác giả gửi gắm. Đó là khát vọng hoá thân để cống hiến và dựng xây cuộc đời. Mức chưa tối đa: HS trả lời nhưng còn chưa đủ ý Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	1.0 0.5 0
	c	Mức tối đa: Học sinh xác định được các biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong lời bài hát: + Điệp ngữ: <i>Hãy sống như, và sao không là...</i> + Câu hỏi tu từ: Sử dụng trong 8 câu hát, bắt đầu bằng những từ: “ <i>Và sao, sao</i> ” + Liệt kê: <i>Gió, mây, phù sa, bài ca, mặt trời, bão, giông, ánh lửa, ...</i> + So sánh: <i>Hãy sống như...đời sống, đời núi, biển trào, ước vọng.</i> Tác dụng: + Nhân mạnh vào khát vọng cao đẹp của nhạc sĩ, đặc biệt còn khiến lời ca như giục giã, nhắc nhở con người về lẽ sống. Lời bài hát tựa như một lời nhắn nhủ từ trái tim khơi dậy trong lòng mỗi người bao suy nghĩ, tình cảm. Đó là, mỗi chúng ta, dù là ai hay như thế nào thì hãy luôn mở rộng tấm lòng, nuôi dưỡng những ước mơ đẹp và cống hiến cho cuộc đời với tất cả khả năng của mình. Có như vậy, cuộc sống của ta mới thực sự có ý nghĩa, hạnh phúc và cuộc đời này cũng sẽ tốt đẹp biết bao. + Khiến lời ca mang giai điệu dồn dập như giục giã nhắc nhở con người về lẽ sống tốt đẹp... + Làm cho lời hát thêm sinh động và hấp dẫn. Mức chưa tối đa: HS xác định được biện pháp tu từ, nêu tác dụng chưa đầy đủ. Trình bày được tác dụng nhưng không xác định được đủ biện pháp tu từ. Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	2 1.5 1.0 0
	d	Mức tối đa: HS bày tỏ quan điểm của mình nhưng cần phù hợp với văn cảnh. Gợi ý: Thông điệp của tác giả: Là lời nhắn nhủ mọi người phải sống có ý nghĩa, có ích, sống có ước mơ, hoài bão, phải cống hiến cho đời, giúp ích cho người khác... Mức chưa tối đa: HS trả lời nhưng chưa thật đầy đủ ý Mức không đạt: HS không làm hoặc làm sai	1 0.5 0

	Nghị luận xã hội	5
2	<p>a. Về kĩ năng</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biết cách làm kiểu bài nghị luận xã hội về tư tưởng, đạo lí - Bố cục chặt chẽ với luận điểm đúng đắn, sáng tỏ, lí lẽ thuyết phục, có dẫn chứng hợp lí, phong phú, sáng tạo - Trình bày rõ ràng, sáng tạo, diễn đạt tốt, văn viết trong sáng, có cảm xúc; đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt. 	0.5
	b. Về kiến thức	
	<i>Thí sinh có thể viết bài theo nhiều cách. Dưới đây là một số gợi ý định hướng:</i>	
	<p>* Giới thiệu vấn đề cần nghị luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ý dẫn dắt hấp dẫn, mới mẻ - Nêu được vấn đề nghị luận, trích dẫn câu thơ của Ép-tu-sen-kô <p>* Giải thích</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Tẻ nhạt</i>: là vô vị, nhạt nhòa, không bản sắc, vô tích sự. Thế nhưng trong con mắt của Ép-tu-sen-kô, không có ai là người như thế. - <i>Mỗi số phận chứa một phần lịch sử</i>: là bởi lịch sử được lưu lại trong kí ức mỗi con người từ lúc sinh ra cho đến khi trở về với cát bụi. <p><i>Chắc hành tinh nào đã sánh nổi đâu</i>: sự rộng lớn không cùng của những hành tinh là cái vô hạn nhưng cũng không thể nào sánh được với những giá trị riêng đẹp nhất, cao cả nhất trong mỗi số phận.</p> <p>=> Bằng hình thức thơ, Ép-tu-sen-kô muốn phát biểu một quan niệm: trên đời này, không có ai là người tẻ nhạt, vô vị.</p>	0.5 0.5
	<p>* Phân tích- chứng minh</p> <ul style="list-style-type: none"> - Con người, ai cũng vậy, đều là tạo vật kì diệu nhất trong vũ trụ. Bởi vì, ngoài phần thể xác, con người còn có trí tuệ, tâm hồn: + Trí tuệ giúp con người hiểu biết thế giới khách quan và hiểu biết chính mình, trở nên khôn ngoan, có khả năng khám phá khôn cùng những bí ẩn trong giới tự nhiên và xã hội. + Cũng nhờ có trí tuệ, con người mới có thể không ngừng sáng tạo nhằm nâng cao mọi mặt cuộc sống. + Bên cạnh đó, con người còn có tình cảm, có đời sống tâm hồn. Đó là tình cảm đối với những người thân yêu, với bạn bè, đồng loại; biết yêu thiên nhiên, yêu cuộc sống. Đó là khả năng rung động trước mọi vẻ đẹp muôn màu trong thế giới. Đó là khát vọng được chiếm lĩnh những giá trị của sự sáng tạo... <p>=> Những tố chất ấy như những hạt giống quý, tiềm ẩn trong mỗi con người. Vì vậy, theo Ép-tu-sen-kô không có lí do gì con người lại trở nên nhạt nhòa, vô tích sự. Những tài danh, xuất chúng đương nhiên là khẳng định được vị thế giữa cộng đồng, nhưng ngay cả những kẻ hèn mọn nhất trong quan niệm của nhà thơ, cũng không tẻ nhạt mãi trên đời, không phải là những người thừa. Mỗi cá nhân là một chân giá trị, không gì có thể thay thế được.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan niệm này xuất phát từ cơ sở, mỗi cá thể là một phần tất yếu của nhân loại: + Lịch sử được tạo nên không chỉ bởi những con người ưu tú, mà còn bởi những người nhỏ bé, vô danh. + Mặt khác, mỗi con người, mỗi số phận có thể chứa đựng những được, mất, vui buồn của cuộc sống... 	2

	<p>=> Cho nên, Ép-tu-sen-kô hoàn toàn có lí khi khẳng định: <i>Mỗi số phận chứa một phần lịch sử.</i></p> <p>- Vì sao không hành tinh nào có thể sánh với con người, dù đó là những con người có số phận riêng tư, nhỏ bé?</p> <p>+ Mỗi hành tinh trong vũ trụ dĩ nhiên là bí ẩn, kì vĩ, nhưng những vật thể ấy dù lớn lao, kì vĩ bao nhiêu thì cũng chỉ là vật vô tri, được cấu tạo bởi những nguyên tố vật chất thuần túy.</p> <p>+ Vì vậy, chúng không thể sánh với con người- thực thể có tư duy, có tâm hồn.</p> <p>- Không phải ngẫu nhiên mà mỗi con người đều được xem là một “tiểu vũ trụ”. Sự sinh động, phong phú và bí ẩn của “tiểu vũ trụ” ấy có thể vượt xa bất cứ hành tinh nào trong đại vũ trụ bao la.</p> <p>* Đánh giá và mở rộng</p> <p>- Tư tưởng của Ép-tu-sen-kô thể hiện trong bốn câu thơ là tư tưởng đầy tính nhân văn, cao đẹp, mang màu sắc lãng mạn. Nó khẳng định niềm tin vững chắc của ông về giá trị, vị thế của con người. Tư tưởng ấy buộc ta phải có cái nhìn đúng đắn đối với người khác.</p> <p>- Bên cạnh thiếu sót xuất chúng, số đông nhân loại là bình dị, vô danh, nhưng chính họ đã góp phần bồi đắp những giá trị vĩnh hằng.</p> <p>* Bài học nhận thức và hành động</p> <p>- Quan điểm đúng đắn của Ép-tu-sen-kô giúp ta tự tin hơn vào bản thân.</p> <p>- Với nhận thức “<i>chẳng ai tẻ nhạt mãi trên đời</i>”, mỗi người có thể tự đánh thức tiềm năng của bản thân để có thể làm nên những điều kì diệu trong cuộc sống.</p> <p><i>Lưu ý: Học sinh lấy dẫn chứng cho mỗi luận điểm</i></p>	0.5	
	* Khẳng định lại vấn đề, liên hệ bản thân	0.5	
	<p>“Mỗi tác phẩm văn học là một bức thông điệp của người nghệ sĩ gửi đến cho bạn đọc”. Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Dựa vào hiểu biết của em về bài thơ “<i>Nhớ rừng</i>” của Thế Lữ, hãy làm sáng tỏ ý kiến trên.</p>	10	
3	a	<p>* Kỹ năng:</p> <p>Biết cách làm bài văn nghị luận về một vấn đề lí luận văn học, bố cục rõ ràng, vận dụng tốt các thao tác lập luận.</p> <p>Biết cách chọn và phân tích dẫn chứng để làm sáng tỏ vấn đề nghị luận.</p> <p>Bài viết mạch lạc, trong sáng, có cảm xúc, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp.</p>	0.5
	b	<p>* Kiến thức</p> <p>Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần đảm bảo các ý cơ bản sau:</p> <p>Mở bài</p> <p>Dẫn dắt, giới thiệu ý kiến</p> <p>Giới thiệu tác giả, tác phẩm</p> <p>Thân bài</p> <p>1. Giải thích ý kiến</p> <p><i>Khái niệm tác phẩm văn học:</i> Là con đẻ tinh thần của nhà văn, nhà thơ, nói cách khác nghệ sĩ là người sáng tạo ra tác phẩm văn học.</p> <p>Nhà văn, nhà thơ lấy chất liệu từ hiện thực cuộc sống, bằng tài</p>	1.0
		<p><i>Khái niệm tác phẩm văn học:</i> Là con đẻ tinh thần của nhà văn, nhà thơ, nói cách khác nghệ sĩ là người sáng tạo ra tác phẩm văn học.</p> <p>Nhà văn, nhà thơ lấy chất liệu từ hiện thực cuộc sống, bằng tài</p>	1.25

	<p>năng sáng tác văn chương mà phản ánh cuộc sống đó trong tác phẩm của mình.</p> <p><i>Bức thông điệp người nghệ sĩ gửi đến cho bạn đọc:</i> Là sự phản ánh không phải sao chép nguyên vẹn lại hiện thực, đó là quá trình phản ánh có chọn lọc, có cảm xúc, suy ngẫm của người nghệ sĩ. Thông qua bức tranh về hiện thực cuộc sống được phản ánh trong tác phẩm, nghệ sĩ thể hiện một cách nhìn, một cách nghĩ, một lời nhắn nhủ đến cho bạn đọc.</p> <p>→ Vì vậy ý kiến cho rằng mỗi tác phẩm văn học là bức thông điệp ý nghĩa mà người nghệ sĩ gửi cho bạn đọc là hoàn toàn đúng đắn, thể hiện sự am hiểu sâu sắc về mối quan hệ giữa tác phẩm với bạn đọc.</p> <p>2. Phân tích, chứng minh bức thông điệp mà nhà thơ Thế Lữ gửi đến cho bạn đọc qua bài thơ “Nhớ rừng”:</p> <p>Giới thiệu khái quát về bài thơ: Là một trong những bài thơ được sáng tác theo bút pháp lãng mạn có vị trí rất quan trọng trong sự nghiệp sáng tác của Thế Lữ nói riêng và phong trào Thơ mới nói chung. Bài thơ ra đời đã góp phần khẳng định được chỗ đứng vững chắc và sự toàn thắng của Thơ mới. Bài thơ ra đời và xuất bản lần đầu năm 1935, trong hoàn cảnh đất nước bị thực dân Pháp đô hộ nên tác giả đã mượn lời con hổ bị nhốt trong vườn bách thú để diễn tả tâm trạng phẫn uất trước cảnh sống giả dối tầm thường, tù túng và bộc lộ niềm khát khao tự do mãnh liệt, lòng yêu nước sâu sắc.</p> <p>Ý 1. Qua bài thơ Nhớ rừng, thông điệp mà Thế Lữ muốn gửi đến người đọc là tâm trạng đau xót, uất hận, chán ghét thực tại tầm thường, giả dối, tù túng vì mất tự do, bị giam cầm của con hổ khi sa cơ. Đó cũng chính là sự khát khao tự do của chính tác giả (Dẫn chứng – phân tích đoạn 1, đoạn 3)</p> <p>Ý 2. Qua hình tượng con hổ, nhà thơ thể hiện niềm khao khát tự do mãnh liệt, cháy bỏng qua sự hồi tưởng về núi rừng oai nghiêm, bí ẩn; nhớ tiếc quá khứ vàng son đầy quyền uy (Tập trung phân tích đoạn 2, đoạn 3). Hình ảnh chúa sơn lâm hiện lên uy nghi, lẫm liệt ngự trị tối cao trong vương quốc của chính mình. “<i>Than ôi! Thời oanh liệt nay còn đâu?</i>” – câu cảm thán, câu hỏi tu từ diễn tả nỗi lòng day dứt, tâm sự u uất, tuyệt vọng của con hổ về quá khứ huy hoàng hay cũng chính là của tác giả, của người dân Việt Nam về thời oanh liệt, lừng lẫy của cha ông.</p> <p>Ý 3. Nhà thơ gửi gắm dòng hoài niệm về quá khứ vàng son, oai hùng đã lùi vào dĩ vãng, đẹp như một giấc mơ. Đáng quý hơn đó là khát vọng vượt lên trên những điều tầm thường, nhỏ bé để vươn tới những điều gì đẹp đẽ, cao cả, thiêng liêng (dẫn chứng - phân tích đoạn thơ cuối)</p> <p>Ý 4. Bài thơ có lời đề tựa là “<i>Lời con hổ ở vườn bách thú</i>” nhưng khát vọng tự do là khát vọng của con người. Tâm trạng của con hổ cũng chính là tâm sự của tác giả, là một cách khẳng định cái tôi cá nhân của con người. Cảnh vườn bách thú tầm thường, giả dối chính là thực tại xã hội lúc bấy giờ. Nỗi uất hận, đau xót đến tuyệt vọng của con hổ đã trở thành tâm trạng chung của người dân Việt Nam mất nước đang sống trong cảnh nô lệ. Bức thông điệp của nhà thơ đã được công chúng say sưa đón nhận ngay từ khi mới ra đời. Như vậy bài thơ</p>	<p>1.0</p> <p>1.0</p> <p>1.0</p> <p>1.0</p>
--	--	---

	<p>chính là tâm sự yêu nước thâm kín được gửi gắm qua hình tượng con hổ.</p> <p>3. Đánh giá, mở rộng và khái quát lại vấn đề</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bức thông điệp đã được Thế Lữ thể hiện qua những nét nghệ thuật đặc sắc: cảm hứng lãng mạn, phóng khoáng; hình ảnh thơ đậm chất tạo hình, đẹp và mang ý nghĩa biểu tượng cao; ngôn ngữ giàu biểu cảm. - Bức thông mà Thế Lữ gửi đến người đọc đã được đón nhận và làm lay động bao trái tim của người Việt Nam yêu nước vì tâm sự của nhà thơ cũng chính là tâm sự kín đáo của những con người Việt Nam mất nước khi đó. - Khẳng định giá trị, ý nghĩa cần phải đọc tác phẩm văn học vì “<i>Mỗi tác phẩm văn học là một bức thông điệp của người nghệ sĩ gửi đến cho bạn đọc</i>” <p>Kết bài</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khái quát lại ý kiến - Nêu suy nghĩ của bản thân <p>Lưu ý: <i>Biết cách trình bày nghị luận về một vấn đề lí luận văn học thông qua tác phẩm, tránh sa vào phân tích tác phẩm đơn thuần.</i></p>	1.0
	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Sáng tạo:</i> cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng. - <i>Chính tả:</i> đảm bảo những quy tắc về chuẩn chính tả, dùng từ, đặt câu. 	0.25
	Tổng	20

LƯU Ý:

1. Giám khảo cần nắm chắc hướng dẫn chấm để phát hiện, đánh giá thật chính xác, khách quan, đầy đủ bài làm của thí sinh, tránh đếm ý cho điểm, sử dụng nhiều mức điểm một cách hợp lí. Trong quá trình chấm thi, cần vận dụng linh hoạt hướng dẫn chấm nhất là đối với những bài viết có cảm xúc và sáng tạo.

2. Chỉ cho điểm tối đa khi bài làm đáp ứng 3 tiêu chí: Đúng - Đủ - Sáng tạo.